

při ústním jednání dne 2. července 1926, že prý vzešla žalovanému povinnost k přísežnému udání jmění již proto, že o své újmě zaslal soudu vyjádření, o němž byla žalobkyně vyrozuměna.

Čís. 7078.

Nezbytnou cestu podle zákona ze dne 7. července 1896, čís. 140 ř. zák. nelze zřizovati pro účely provozu továrny. Lhostejno, že podnik slouží obecnému prospěchu.

(Rozh. ze dne 19. května 1927, R II 169/27.)

Návrhu na zřízení nezbytné cesty ve prospěch pozemků, na nichž byly tovární budovy, soud první stolice vyhověl, rekursní soud návrh zamítl. Důvody: Podle nesporného přednesu stran a podle nálezu při místním ohledání jest dům čís. 99 zařízen jako továrna na dřevěné soustruhované zboží. Jest tu tedy třeba cesty za účelem provozu továrny a jest posouditi, zda zákon poskytuje také k takovému účelu nárok na zřízení nezbytné cesty. Motivy k vládnímu návrhu zákona praví § 1: »Pokud druhů nemovitosti se týče, pro něž podle tohoto zákona může býti nezbytná cesta zřízena, nečiní se rozdíl, zda nemovitostí jest pozemek použitelný způsobem zemědělským či budova.« Jaký druh budov jest tím míněn, vychází na jevo zejména z těchto míst motivů: »Zlo nedostávajícího se spojení s cestami vyskytuje se nikoliv jen při pozemcích zemědělsky použitelných, nýbrž i při obytných a hospodářských budovách« a dále »Může se proto nyní (v navrženém zákoně) jednati jen o takové, pro majitele nemovitostí potřebné soukromé hospodářské cesty, pro jichž opatření není v platných zákonech právního podkladu.« Rovněž ve zprávě právního výboru poslanecké sněmovny k odůvodnění návrhu se uvádí: »Nedostatek cest nevyskytuje se však jen u pozemků, nýbrž i u budov obytných a hospodářských.« Naproti tomu o budovách továrních a průmyslových nezmiňují se motivy ani zprávy poslanecké nebo panské sněmovny vůbec a to ani výslovně ani svým obsahem. Z toho jest patrné, že základním předpokladem pro použití zákona jest, že spojení cestou jest potřebno k řádnému hospodaření neb užívání pozemku, budovy obytné nebo budovy hospodářské. Podle toho, co uvedeno, nejedná se tedy v projednávaném případě o nemovitost žádného z těchto jmenovaných druhů, které zákonodárce měl na mysli. Z uvedených motivů jest však také patrné, že zákon chce vyhověti jen hospodářskému užívání nemovitosti a proto nelze pokládati za řádné užívání po rozumu § 1 cit. zákona užívání nemovitosti k tomu, by suroviny odjinud přivezené byly na ní po továrnicku zpracovávány. Nemají proto ustanovení zákona o cestě nezbytné v tomto případě místa.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Rekursní soud zcela správně dovodil, že nezbytnou cestu podle zákona ze 7. července 1896, čís. 140 ř. zák. nelze zřizovati pro účely provozu továrny. Zejména zcela jasně vyložil recursní soud, co rozuměti jest pod »hospodařením« po rozumu § 1 zákona. I stačí stěžovatele odkázati na správné důvody napadeného rozhodnutí, které jsou ve shodě i s judikaturou bývalého nejvyššího soudu ve Vídni (viz rozhodnutí citovaná v Hartmannově vydání »Nesporného řízení« svazek XVII. čsl. Kompas str. 933). Stěžovatel tvrdí, že podnik jeho slouží obecnému prospěchu. Avšak okolnost tato není pro otázku, zda je zříditi cestu nezbytnou, závažna. Nerozhodno jest též, že prý odpůrce svého času souhlasil s postavením továrny a sám dohodou se stěžovatelem a se svým zetěm přenechal jim k užívání část svého pozemku při továrně a že díl tento byl oddělen plotem od ostatní části pozemku, takže zřízením nezbytné cesty nevznikne odpůrci žádná škoda. Nárok na dodržení této stěžovatelem tvrzené dohody nemůže nahraditi nedostatek podmínek, za nichž podle citovaného zákona lze cestu nezbytnou povolit.

Čís. 7079.

Vyrovnací řád.

Až do pravoplatného potvrzení vyrovnání ohledně veřejné obchodní společnosti může vymáhající věřitel nabytí soudcovského práva zástavního nebo úkojného na jmění veřejného společníka do plné výše vykonatelné pohledávky za společností. Avšak i v tomto případě prospívá pravoplatné vyrovnání, není-li ve vyrovnání stanoveno jinak, takovým společníkům proti věřitelům společnosti a nabyté zástavní nebo úkojné právo poskytuje nadále zajištění a pořadí pouze pro vyrovnací kvotu (v případě § 57 vyr. ř. a čl. III. novely čís. 99/1923 ovšem pro celou pohledávku).

Článek 122 obch. zák. neplatí v případě § 60, druhý odstavec, vyr. řádu.

(Rozh. ze dne 20. května 1927, R I 364/27.)

Soud první stolice povolil k vydobytí peněžité pohledávky proti Karlu T-ovi exekuci zabavením a příkázáním k vybrání dlužníkovy pohledávky za Františkem B-em. Rekursní soud exekuční návrh zamítl. D ů v o d y: Podle vyrovnacích spisů bylo na jmění veřejné společnosti firmy T. a B. usnesením ze dne 18. října 1926 zahájeno řízení vyrovnací, v němž usnesením ze dne 28. února 1927 bylo vyrovnání potvrzeno tak, že dlužník zaplatí věřitelům 41% jejich pohledávek a to 10% do 6 měsíců, 10% do 12 měsíců a 21% do 18 měsíců, počítajíc vždy ode dne pravoplatnosti vyrovnání. Vymáhaná pohledávka 16.234 Kč 12 h s útratami sporu 453 Kč 18 h jest, jak ze spisů sporu patrné, pohledávkou za firmou, neboť odst. 1. žaloby zní: Protokolovaná firma T. a B. dluhuje nám za objednané a dodané dílo, zboží a práci ku 30. září 1926 súčtovanou úplatu a již splatnou 16.234 Kč 12 h a byli za ni